

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«ΚΩΔΙΚΑΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ»

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:

Το Σ/Ν αναρτήθηκε στο διαδίκτυο στις 09.09.2011

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

9 Σεπτεμβρίου 2011

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

25 Σεπτεμβρίου 2011

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ:

ΣΥΝΟΛΙΚΑ:

296

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ:

Η συντριπτική πλειοψηφία όσων συμμετείχαν στη διαβούλευση επικροτεί το νομοσχέδιο επί της αρχής. Συμφωνούν με την αποποινικοποίηση της χρήσης ναρκωτικών ουσιών και των προπαρασκευαστικών αυτής πράξεων (προμήθειας και κατοχής). Αρκετοί επισημαίνουν ότι πρέπει να υπάρξουν τολμηρότερες προβλέψεις, με διαχωρισμό σκληρών και μαλακών ναρκωτικών ουσιών ή και διαγραφή της ινδικής κάνναβης και των παραγώγων της από τους πίνακες και υπερθεματίζουν όσον αφορά την ανάγκη να αποποινικοποιηθεί η καλλιέργεια φυτών ινδικής κάνναβης για αποκλειστική χρήση του καλλιεργητή. Πολλοί επισημαίνουν επίσης την ανάγκη να υπάρξει νόμιμος τρόπος προμήθειας ινδικής κάνναβης για να αποφεύγεται η επαφή του χρήστη με παράνομα κυκλώματα διακίνησης ναρκωτικών ουσιών. Συμφωνούν επίσης με την ανάγκη να ενισχυθούν οι δυνατότητες θεραπείας των εξαρτημένων και να τους παρασχεθούν ευεργετήματα όσον αφορά την ποινική τους μεταχείριση. Επισημαίνεται ότι απαιτείται ιδιαίτερη μέριμνα στον τομέα της κοινωνικής επανένταξης, με την ίδρυση νέων προγραμμάτων έτσι ώστε να αυξηθεί περαιτέρω ο αριθμός των ανεξαρτημένων χρηστών.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1

Προτείνεται να ενσωματωθούν οι υπάρχοντες πίνακες ναρκωτικών ουσιών στο άρθρο 1, αντί να γίνει παραπομπή στο άρθρο 1 του ισχύοντα Κώδικα.

Προτείνεται επίσης να αναθεωρηθεί ο πίνακας Α και να γίνει διαχωρισμός μαλακών (κάνναβης) και σκληρών (π.χ. ηρωίνη) ναρκωτικών. Ακόμη, να υπάρξει ρητή πρόβλεψη για την κλωστική κάνναβη, ώστε να διακρίνεται και νομοθετικά από την ινδική και να μην θεωρείται ναρκωτικό.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 2

Από τη συντριπτική πλειοψηφία των συμμετασχόντων εκφράζεται η άποψη ότι πρέπει να δημιουργηθούν σημεία νόμιμης πώλησης ινδικής κάνναβης και προϊόντων της κατά το πρότυπο των coffee shops της Ολλανδίας. Τονίζεται ότι η ινδική κάνναβη είναι λιγότερο επιβλαβής από το τσιγάρο και το αλκοόλ και ότι η νόμιμη πώλησή της θα οδηγήσει στον μαρασμό των παράνομων κυκλωμάτων διάθεσής της, στον έλεγχο της ποιότητάς της ώστε να αποφευχθεί η διοχέτευση νοθευμένων ή ακατάλληλων προϊόντων, στην απεμπλοκή των χρηστών από την επαφή με παράνομα κυκλώματα διακίνησης και στην τόνωση των εσόδων του κράτους μέσω της φορολόγησης.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3

Δεν υπήρξαν σχόλια

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4

Δεν υπήρξαν αξιόλογα σχόλια

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5

Από τον ιατρό – αναισθησιολόγο Β. Αθανασούλια, Αντιπρόεδρο της Ελληνικής Εταιρείας Αλγολογίας, προτείνεται να συμμετέχει στην Επιτροπή Ναρκωτικών εκπρόσωπος της εν λόγω Εταιρείας, με το σκεπτικό ότι στους κόλπους της συμμετέχουν οι ιατροί που αντιμετωπίζουν τον πόνο και χορηγούν στους ασθενείς σχετικά αναλγητικά φάρμακα που εντάσσονται στις ναρκωτικές ουσίες.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6

Προτείνεται τα μέλη της Επιτροπής Ναρκωτικών του άρθρου 5 να μην αμείβονται, ιδίως εφόσον πρόκειται περί δημοσίων υπαλλήλων, και εφόσον η Επιτροπή συνεδριάζει κατά την διάρκεια του ωραρίου των δημοσίων υπηρεσιών.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 7

Δεν υπήρξαν σχόλια.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 8

Δεν υπήρξαν αξιόλογα σχόλια

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 9

Από τον ιατρό – αναισθησιολόγο Β. Αθανασούλια, Αντιπρόεδρο της Ελληνικής Εταιρείας Αλγολογίας, εκφράζεται η άποψη ότι οι ημερήσιες δόσεις δεν περιλαμβάνονται σε κανένα ιατρικό άρθρο ή βιβλίο, διότι τέτοιες δεν υπάρχουν, ούτε δικαιολογούνται επιστημονικά: ότι ο χειρισμός των δόσεων, της οδού χορήγησής τους, της συχνότητας χορήγησης, του είδους τους (σταθερών ή διάσωσης), εξαρτώνται από το είδος του πόνου, τον ασθενή και την ανταπόκρισή του, τις παρενέργειες και την αξιολόγησή τους από τον ειδικό ιατρό: ότι όταν υπάρχει ανάγκη χορήγησης σε ασθενείς (π.χ. καρκινοπαθείς), δόσεων μεγαλύτερη από την ημερήσια δόση, το σύστημα είναι υπερβολικά γραφειοκρατικό και αποτελεί ταλαιπωρία για τον ασθενή να αναμένει ειδικές άδειες: ότι η αποτροπή των καταχρήσεων μπορεί να γίνει με την ηλεκτρονική συνταγογράφηση που έχει ήδη θεσπιστεί.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 10

Δεν υπήρξαν αξιόλογα σχόλια

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 11

Προτείνεται να επιτρέπεται η κατεργασία, πώληση και εξαγωγή ινδικής κνάβης για ιατρική χρήση

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 12

Δεν υπήρξαν σχόλια.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13

Από νομοτεχνικής άποψης παρατηρείται ορθά ότι οι Νομαρχίες έχουν καταργηθεί. Θα πρέπει επομένως να ανατεθεί η σχετική αρμοδιότητα στις Περιφέρειες.

Προτείνεται επίσης να επιτραπεί η διάθεση ινδικής κάνναβης από το κράτος ή σε ειδικά καταστήματα κατά το πρότυπο των coffee shops της Ολλανδίας, ή εν πάση περιπτώσει να επιτραπεί η πώλησή της για θεραπευτικούς σκοπούς από τα φαρμακεία

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 14

Δεν υπήρξαν σχόλια.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 15

Δεν υπήρξαν αξιολογα σχόλια

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 16 ΚΑΙ 17

Δεν υπήρξαν σχόλια.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 18

Δεν υπήρξαν αξιολογα σχόλια

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 19

Ένας συμμετέχων προτείνει να είναι ελεύθερη η αγορά ναρκωτικών ουσιών, ιδίως ινδικής κάνναβης, από το εξωτερικό για προσωπική χρήση.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 20

Κρίνεται θετική η αποκλιμάκωση του πλαισίου ποινής για πράξεις διακίνησης, αλλά επισημαίνεται ότι θα εξακολουθεί να είναι από τα αυστηρότερα, και μάλιστα πολύ πιο αυστηρά από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Επισημαίνεται επίσης ότι το χρονικό πλαίσιο της κάθειρξης δίνει ευρύτατα περιθώρια στο δικαστή και εγκυμονεί κινδύνους άνισης μεταχείρισης των κατηγορουμένων.

Σχολιάστηκε ευμενώς η κατάργηση της ποινικοποίησης της διακίνησης από αμέλεια.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 21

Κρίνεται θετική η πρόβλεψη ηπιότερης τιμώρησης του δράστη των προνομιούχων μορφών διακίνησης.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 22

Σχολιάστηκε ευμενώς η μείωση του ελάχιστου ορίου ποινής.

Θεωρήθηκε αρνητικό σημείο ότι "περιπτώσεις μικροποσότητας που θα μπορούσαν να υπαχθούν στις προνομιακές παραλλαγές, τιμωρούνται ως διακεκριμένα κακουργήματα, [...] και δεν απαιτούν οποιαδήποτε κρίση αναφορικά με την ποσότητα", όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 23

Σχολιάστηκε θετικά τόσο η διεύρυνση προς τα κάτω του πλαισίου ποινής (δυνατότητα επιβολής πρόσκαιρης κάθειρξης 10-20 ετών αντί των ισοβίων και μόνο που προβλέπει ο ισχύων νόμος), όσο και ο περιορισμός των ιδιαίτερα διακεκριμένων περιπτώσεων.

Ένας συμμετέχων επισημαίνει ότι η ηρωίνη και η κοκαΐνη μπορούν σε κάθε περίπτωση να προκαλέσουν βαριά σωματική βλάβη, και ότι πρέπει να γίνει διευκρίνιση εάν εννοούνται τα επικινδύνως νοθευμένα ναρκωτικά, οπότε θα πρέπει να διενεργείται χημική ανάλυση.

Επισημάνθηκε επίσης ότι τα περιθώρια για πρόσκαιρη κάθειρξη 10 έως 20 ετών, αντί για μόνο ισόβια που ίσχυε μέχρι σήμερα, θα έπρεπε να συσχετιστούν με περισσότερο αντικειμενικά κριτήρια, όπως η τοξικοεξάρτηση του δράστη, που, όμως, σύμφωνα με το νομοσχέδιο απαγορεύεται στις διακεκριμένες περιπτώσεις, δημιουργώντας εσωτερικές αντιφάσεις με τον δεδηλωμένο σκοπό του νόμου.

Ο Ν. Βόκας προτείνει α) την αποσύνδεση της περίπτωσης της κατ' επάγγελμα δράσης από λοιπά κριτήρια (δηλαδή τη διατήρησή της ως μορφής ιδιαίτερα διακεκριμένης διακίνησης όπως ισχύει μέχρι τώρα), και β) την προσθήκη, ως αυτοτελούς ιδιαίτερα διακεκριμένης περίπτωσης, της, έστω και με μια πράξη, διακίνησης ποσοτήτων ναρκωτικών ουσιών, με βάση, όχι πλέον το αόριστο κριτήριο της «ιδιαίτερα μεγάλης ποσότητας», αλλά το κριτήριο του προσδοκώμενου οφέλους του δράστη άνω των 50.000 ευρώ.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 24

Κρίνεται ως θετική η μείωση των ποινών μιας διάταξης που επί χρόνια επηρεάζει τους μεταπράτες και εμπόρους προϊόντων από κλωστική κάνναβη, ή άλλων υποπροϊόντων του φυτού της κάνναβης για διατροφική και βιομηχανική χρήση.

Επίσης θετική κρίνεται η απάλειψη του τελευταίου εδαφίου της παρ. 3 του αντίστοιχου άρθρου 24 του ισχύοντος ΚΝΝ, στο οποίο αναφέρεται ότι *“Η διάταξη αυτή [Δεν συνιστά άδικη πράξη η διατύπωση γνώμης ή επιστημονικής κρίσης σχετικά με τα ναρκωτικά, όταν γίνεται από δικαιολογημένο κοινωνικό ενδιαφέρον κατά την άσκηση δικαιώματος ή την εκπλήρωση καθήκοντος] δεν εφαρμόζεται, αν από τον τρόπο διατύπωσης ή τις περιστάσεις υπό τις οποίες έγινε η πράξη προκύπτει σκοπός πρόκλησης ή διαφήμισης”* που άφηνε περιθώρια για κατάχρηση εξουσίας.

Προτείνεται επίσης ο διαχωρισμός (και ρητή εξαίρεση- αποποινικοποίηση) των περιπτώσεων διακίνησης και διαφήμισης προϊόντων από κλωστική κάνναβη, ή άλλα υποπροϊόντα του φυτού της κάνναβης για διατροφική και βιομηχανική χρήση, που φέρουν το σήμα κατατεθέν (πεντάφυλλο) της κάνναβης. Επίσης επισημαίνεται ότι ο νόμος πρέπει να προβλέψει εξαίρεση για την παροχή πληροφοριών για καλλιέργεια οποιουδήποτε φυτού του γένους της κάνναβης για εκπαιδευτικούς, θεραπευτικούς και ερευνητικούς σκοπούς.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 25

Οι διατάξεις κρίνονται κατά βάση θετικές. Επισημαίνεται ωστόσο ότι θα πρέπει να γίνεται διαφοροποίηση της ποινικής μεταχείρισης του οδηγού ανάλογα με την ένταση της επίρειας των ουσιών που έχει χρησιμοποιήσει στην οδηγική του ικανότητα. Επισημαίνεται επίσης ότι οι θα πρέπει να ληφθούν υπ' όψη οι κυρώσεις που προβλέπονται για την οδήγηση υπό την επίρεια οινοπνεύματος και ότι η χρήση ινδικής κάνναβης κατά κανόνα έχει μικρότερη επίδραση στην οδηγική ικανότητα απ' ότι η κατανάλωση οινοπνεύματος.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 26

Προτείνεται να εξαιρεθούν ρητά από αυτή τη ρύθμιση τα μέλη και η λειτουργία συλλόγων (κλαμπ μελών) συλλογικής, μη-κερδοσκοπικής, καλλιέργειας κάνναβης για προσωπική (θεραπευτική ή ευφορική) χρήση.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 27

Η ρύθμιση επικροτείται από τη μοναδική συμμετέχουσα, αλλά επισημαίνεται ότι πρέπει να συμπληρωθεί με αντίστοιχη πρόβλεψη για την απόφαση ή το βούλευμα με το οποίο χορηγούνται στον μεταμεληθέντα τα προβλεπόμενα ευεργετήματα, ώστε να προστατευθεί από αντεκδικήσεις.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 28

Δεν υπήρξαν σχόλια

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 29

Η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετασχόντων επικροτούν την αποποινικοποίηση της χρήσης και της προμήθειας και κατοχής ναρκωτικών ουσιών προς ίδια χρήση. Υπερθεματίζουν μάλιστα ως προς την ανάγκη να αποποινικοποιηθεί και η καλλιέργεια φυτών ινδικής κάνναβης σε αριθμό και έκταση που να καλύπτει αποκλειστικά τις ανάγκες του καλλιεργητή - χρήστη, ιδίως με το επιχείρημα ότι με την αυτοκαλλιέργεια αποφεύγεται η εμπλοκή του χρήστη σε συναλλαγές με διακινητές ναρκωτικών ουσιών και περιορίζεται εξ αντικειμένου το εμπόριο τέτοιων ουσιών. Επισημαίνεται μάλιστα ότι αυτή η αποφυγή επαφής με διακινητές ναρκωτικών αποτρέπει το ενδεχόμενο να παραсурθεί ο χρήστης προϊόντων ινδικής κάνναβης σε βαρύτερες ναρκωτικές ουσίες. Στην ίδια συνάφεια επισημαίνεται επίσης ότι είναι αναγκαίο να υπάρχει νόμιμος τρόπος προμήθειας ναρκωτικών ουσιών για προσωπική χρήση, και προτείνεται να υιοθετηθεί το μοντέλο των coffee shops της Ολλανδίας.

Επισημαίνεται επίσης ότι θα πρέπει να προβλεφθούν ρητά ποσότητες ναρκωτικών ουσιών που θα τεκμαίρεται ότι προορίζονται για αποκλειστική χρήση, για λόγους ασφάλειας δικαίου και προκειμένου να αποφεύγεται η άσκοπη εμπλοκή των χρηστών με το σύστημα ποινικής δικαιοσύνης, αλλά και η άσκοπη ενασχόληση κρατικών υπηρεσιών, ιδίως αστυνομίας και δικαστηρίων με υποθέσεις χωρίς ποινικό ενδιαφέρον. Μάλιστα, ειδικά όσον αφορά την ινδική κάνναβη, επισημαίνεται ότι αυτές οι ποσότητες πρέπει να είναι σημαντικές (έως 1,5 κιλά), με το σκεπτικό ότι τέτοιες ποσότητες απαιτούνται για κάποιον που καλλιεργεί και συγκομίζει για κάλυψη των προσωπικών του αναγκών χρήσης.

Επισημαίνεται επίσης ότι σε σχέση με το άρθρο 29 παρ. 4 τ θα έπρεπε να συμπεριληφθεί και μια διάταξη περί ατιμώρητου σε περιπτώσεις τελείως συμπτωματικής χρήσης όπως ισχύει με το άρθρο 29 παρ 3 ν 3459/2006.

Τέλος, επισημαίνεται ότι οι ποινές για τις προβλεπόμενες πταισματικές παραβάσεις είναι πολύ βαριές, και λαμβάνουν το χαρακτήρα εισπρακτικών μέτρων.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 30

Κρίνεται θετική η ρητή πρόβλεψη ότι η εξάρτηση από ναρκωτικές ουσίες αποδεικνύεται και από άλλα, πλην της πραγματογνωμοσύνης, αποδεικτικά μέσα.

Επίσης κρίνεται θετικό ότι οι πράξεις διακίνησης που τελούνται από εξαρτημένους αντιμετωπίζονται ελαφρύτερα.

Εκφράζεται επίσης η άποψη ότι η εξαίρεση των εξαρτημένων χρηστών από την τιμωρία για δημόσια χρήση είναι σωστή, αλλά ότι χρειάζεται η δημιουργία ειδικών δημοτικών καταστημάτων μη προσβάσιμων στο κοινό, όπου οι εξαρτημένοι, εκτός από την χρήση μακριά από τα βλέμματα του κοινωνικού συνόλου, θα μπορούσαν να κάνουν χρήση βασικών υποδομών υγιεινής, ώστε και το κοινό, ιδίως οι ανήλικοι, να μην εξοικειώνονται με την χρήση σε δημόσιο χώρο, αλλά και η βλάβη της υγείας τους να περιορίζεται.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 31 - 34

Τα περισσότερα σχόλια επικροτούν την καθιέρωση δικαιώματος στη θεραπεία και τις σχετικές προβλέψεις.

Εκφράζεται η άποψη ότι τα σχετικά ευεργετήματα πρέπει να επεκταθούν και στους ήδη αμετακλήτως καταδικασθέντες που έχουν ολοκληρώσει πρόγραμμα απεξάρτησης.

Ζητείται επίσης να υπάρξει πρόβλεψη αντίστοιχη και για όσους καταφέρνουν να απεξαρτηθούν μόνοι τους.

Όσον αφορά ειδικά το άρθρο 34, εκφράστηκε η άποψη ότι ενδεχομένως να ήταν σκόπιμο στην παρ. 2 να διευκρινιστεί ότι αφορά και κρατούμενους, οι οποίοι δεν κρίθηκαν εξαρτημένοι από δικαστήριο και όχι μόνο αυτούς για τους οποίους δεν υποβλήθηκε σχετικός ισχυρισμός ή δεν διεξήχθη πραγματογνωμοσύνη κτλ.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 35

Εκφράστηκε αντίθεση στην πρόβλεψη της παρ. 5 του άρθρου 35, που απαιτεί την έκτιση 25 ετών για όσους έχουν καταδικαστεί σε ισόβια κάθειρξη με το άρθρο 23 για να τύχουν απόλυσης υπό όρο, με το σκεπτικό ότι η στο στάδιο της έκτισης της ποινής άنيση μεταχείριση των καταδικασθέντων με κριτήριο το είδος του εγκλήματος και όχι την επιβληθείσα ποινή συνιστά διπλή αξιολόγηση του ίδιου μεγέθους (δεδομένου ότι το είδος του εγκλήματος ελήφθη υπ' όψη κατά την επιβολή της ποινής).

Εκφράστηκε επίσης η άποψη ότι θα έπρεπε να απαλειφθεί από τον ΣωφρΚ (ενδεχομένως με μεταβατική διάταξη) η πρόβλεψη της παρ. 1 εδ. γ' του άρθρου 56, σύμφωνα με την οποία απαιτείται μεγαλύτερος χρόνος έκτισης στους κρατούμενους για έγκλημα σχετικό με τα ναρκωτικά (δυσμενέστερη προϋπόθεση) για τη χορήγηση τακτικής άδειας.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 36

Δεν υπήρξαν αξιολογα σχόλια.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 37-38

Δεν υπήρξαν σχόλια.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 39

Από την Εταιρεία Προστασίας Ανηλίκων Αθηνών και από τους Επιμελητές Ανηλίκων εκφράζεται η άποψη ότι η αποποινικοποίηση της χρήσης ενδέχεται να οδηγήσει στην αύξηση της κατάχρησης ναρκωτικών από ανηλίκους. Επισημαίνεται ότι τα Δικαστήρια Ανηλίκων και η Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων αποτελούν συχνά προστατευτικούς παράγοντες για χρήστες ουσιών, καθώς η Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων αποτελεί πολύ συχνά τον πρώτο σταθμό ανίχνευσης προβλημάτων χρήσης και παραπέμπει σε αρμόδιες υπηρεσίες. Βάσει αυτών των παρατηρήσεων, η ΕΠΑΑ επισημαίνει ότι δεν πρέπει να αποκλειστεί, σε περίπτωση αποποινικοποίησης της χρήσης ναρκωτικών ουσιών και ως προς τους ανηλίκους την επέμβαση του δικαστικού συστήματος στους ανήλικους χρήστες, θεσπίζοντας νομοθετικές διατάξεις οι οποίες θα προβλέπουν την προληπτική υπό τον Εισαγγελέα ή τον Δικαστή Ανηλίκων επέμβαση προς όφελός τους.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 40

Δεν υπήρξαν αξιόλογα σχόλια.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 41 ΚΑΙ 42

Δεν υπήρξαν σχόλια.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 43

Δεν υπήρξαν αξιόλογα σχόλια.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 44-48

Δεν υπήρξαν σχόλια.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 49

Εκφράστηκε η κριτική ότι ο Εθνικός Συντονιστής όπως νομοθετικά τυποποιείται σαν μονοπρόσωπο όργανο στο σχέδιο νόμου δεν φαίνεται να έχει ουσιαστικές αρμοδιότητες για τη χάραξη της πολιτικής για τα ναρκωτικά. Κατά την ίδια άποψη, πρέπει να έχει ουσιαστικές αρμοδιότητες για τη χάραξη της Εθνικής στρατηγικής για τα ναρκωτικά, να υποβάλει προτάσεις στη Διυπουργική Επιτροπή, να επιβλέπει τη υλοποίηση του σχεδίου δράσης, να αξιολογεί τα αποτελέσματά του και να είναι υπόλογος στον πρωθυπουργό και στην Διυπουργική Επιτροπή Σχεδιασμού και Συντονισμού. Επίσης, ότι ο θεσμός του Εθνικού Συντονιστή έχει νόημα αν με τη θέσπισή του γίνει ο διαχωρισμός μεταξύ του επιτελικού χαρακτήρα της χάραξης Εθνικής στρατηγικής, του σχεδιασμού και του διυπουργικού συντονισμού και της εφαρμογής/υλοποίησης της εθνικής πολιτικής από τους αρμόδιους οργανισμούς παροχής υπηρεσιών σχετικά με την πρόληψη, τη θεραπεία και την αποκατάσταση των εξαρτημένων από ουσίες ατόμων. Πάντα κατά την άποψη αυτή, ο επιτελικός χαρακτήρας του ΟΚΑΝΑ στην ισχύουσα νομοθεσία δεν συνάδει με την εκτελεστική δραστηριότητα του ΟΚΑΝΑ με τη λειτουργία κέντρων πρόληψης, θεραπευτικών μονάδων και κέντρων επαγγελματικής επανένταξης στην Ελληνική επικράτεια. Θα πρέπει να διαχωριστεί ο ρόλος του ΟΚΑΝΑ ως εθνικού συντονιστικού φορέα και ως φορέα ανάπτυξης υπηρεσιών και ο θεσμός του Εθνικού Συντονιστή να αποκτήσει τον επιτελικό χαρακτήρα που έχει τώρα ο ΟΚΑΝΑ ως εθνικός συντονιστικός φορέας στην πολιτική κατά των ναρκωτικών.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 50

Από το ΕΚΤΕΠΝ (Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά) επισημαίνεται ότι θα πρέπει να αναφέρεται και να αναγνωρίζεται το Εθνικό Σχέδιο Καταπολέμησης των Εξαρτήσεων (ΕΣΚΕ) το οποίο εκπόνησε η Διυπουργική Επιτροπή Συντονισμού Καταπολέμησης των Εξαρτήσεων (ΔΕΣΚΕ, συστήθηκε τον Ιούλιο του 2010) και υπέβαλλε στον Πρωθυπουργό τον Ιανουάριο του 2011.

Επίσης, επισημαίνεται ότι στο προτεινόμενο Νομοσχέδιο το ΕΚΤΕΠΝ, αναφέρεται μόνο στο παρόν άρθρο ως μέλος της Εθνικής Επιτροπής Σχεδιασμού και Συντονισμού για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών και ότι θα πρέπει να γίνει αναφορά και στο ρόλο του ΕΚΤΕΠΝ, ως τον αρμόδιο φορέα για τη συλλογή και επεξεργασία επίσημων αντιπροσωπευτικών στοιχείων για το ζήτημα των ναρκωτικών στην Ελλάδα.

Από το Σωματείο Εργαζομένων στα Κέντρα Πρόληψης της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών επισημαίνεται ότι στην Εθνική Επιτροπή θα πρέπει να συμμετέχει εκπρόσωπος της Επιστημονικής Επιτροπής του Σωματείου των Κέντρων Πρόληψης

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 51

Δεν υπήρξαν αξιολογα σχόλια.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 52

Επισημαίνεται κριτικά ότι θα πρέπει να κατοχυρωθεί ο πλουραλισμός στις θεραπευτικές μεθόδους απεξάρτησης μέσα από εναλλακτικές προσεγγίσεις και οργανισμούς (πέραν των 4 οργανισμών θεραπείας που προβλέπονται στο παρόν άρθρο). Προτείνεται επίσης η δημιουργία κέντρων ελεγχόμενης- κλινικής χορήγησης οπιούχων στους εξαρτημένους, αλλά και προγραμμάτων απεξάρτησης, επανένταξης και μείωσης της βλάβης και από άλλους οργανισμούς σε συνεργασία με το δημόσιο κατά τα πρότυπα άλλων Ευρωπαϊκών χωρών, που να καλύπτονται από όλους τους ασφαλιστικούς φορείς ή να παρέχονται δωρεάν μέσα από τις δομές του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ).

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 53

Δεν υπήρξαν αξιόλογα σχόλια.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 54

Σε συνέχεια όσων αναφέρθηκαν από κάποιους συμμετέχοντες στο άρθρο 49 επισημαίνεται ότι σε περίπτωση που ο θεσμός του Εθνικού Συντονιστή γίνει ουσιαστικός η εποπτεία κάθε πρωτοβουλίας σχετικής με τα ναρκωτικά θα πρέπει να είναι θέμα πολιτικών αποφάσεων και να μην ανήκει στον ΟΚΑΝΑ.

Από άλλους επισημαίνεται ότι στους σκοπούς του ΟΚΑΝΑ πρέπει να αναφέρεται η επιστημονική παρακολούθηση και εποπτεία των Κέντρων Πρόληψης, που κατοχυρώνονται νομοθετικά στο άρθρο 61 του ισχύοντος νόμου.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 55

Δεν υπήρξαν σχόλια.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 56

Επισημαίνεται ότι θα πρέπει να προβλεφθεί η απόσπαση εργαζομένων από τα Κέντρα Πρόληψης στον ΟΚΑΝΑ.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 57

Επισημαίνεται ότι τα προγράμματα απεξάρτησης του ΚΕΘΕΑ πρέπει να υποστηριχθούν οικονομικά από το κράτος.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 58

Δεν υπήρξαν αξιόλογα σχόλια.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 59

Δεν υπήρξαν αξιόλογα σχόλια.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 60

Δεν υπήρξαν αξιόλογα σχόλια.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 61

Από τους περισσότερους συμμετέχοντες τονίζεται η ανάγκη να κατοχυρωθούν νομοθετικά στο νέο νόμο τα 74 Κέντρα Πρόληψης των Εξαρτήσεων που λειτουργούν σε όλη την Ελλάδα, τα οποία αποτελούν ένα αποκεντρωμένο δίκτυο υπηρεσιών πρώτης γραμμής με στόχο την ενίσχυση και εκπαίδευση του τοπικού πληθυσμού για την αποτροπή κάθε μορφής εξάρτησης και την προαγωγή της ψυχοκοινωνικής υγείας των πολιτών. Επισημαίνεται ότι με πρόσφατο νόμο (3966/24.5.20011, άρθρο 58 ,παρ.4) προστέθηκε ακροτελεύτιο άρθρο 61 στον ισχύοντα Κώδικα Νόμων για τα Ναρκωτικά, με το οποίο τα Κέντρα Πρόληψης καθιερώθηκαν και νομοθετικά ως δομές που λειτουργούν με την συμμετοχή των Δήμων και Περιφερειών όλης της χώρας καθώς και τοπικών φορέων και με την επιστημονική εποπτεία του ΟΚΑΝΑ.

Επισημαίνεται επίσης ότι ο προαναφερόμενος νόμος κατέλειπε ορισμένα κενά τα οποία συνίστανται, κατά την άποψη αυτή, στο ότι δεν είναι υποχρεωτική η συμμετοχή των Δήμων και των Περιφερειών και στο ότι δεν ορίζεται ως πάγια και τακτική η ισόποση χρηματοδότηση από το Υπουργείο Υγείας και το Υπουργείο Εσωτερικών, και ζητείται, εμμέσως, πέραν της κατοχύρωσης των Κέντρων Πρόληψης, να περιληφθούν σχετικές ρυθμίσεις.